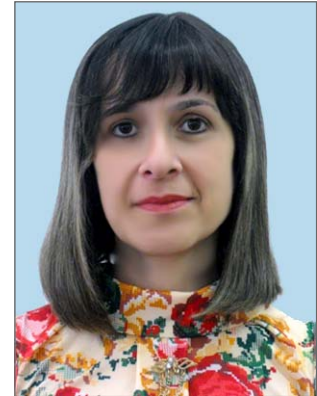

БЛОГ «СХОДИНКИ ДО ІНФОРМАТИКИ 2 КЛАС» ЯК ОНЛАЙН-ОСЕРЕДОК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ У 2-Х КЛАСАХ

Юрпольська Наталія Олегівна,

заступник директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу міжшкільного навчально-виробничого комбінату «Комп'ютерний центр» м. Вознесенька Миколаївської області, kz_mnvk@ukr.net.

Анотація. У статті наводиться аналіз он-лайн-ресурсів, блог-технологій, сервісів для ведення блогів. Описується блог «Сходинок до інформатики 2 клас», створений вчителями Вознесенького Комунального закладу міжшкільного навчально-виробничого комбінату (КЗ МНВК) «Комп'ютерний центр».

Ключові слова: блог, блог-технології, блогосфера, веб-квест, інформаційне відкрите інтегроване он-лайн середовище, навчальний простір, блог-квест.

Нині в Інтернет-середовищі великої популярності набуває використання **блог-технологій** (веб-журнал або блог, «мережевий журнал подій»), які дозволяють, не маючи спеціальних знань, здійснювати швидко і доступну публікацію в Інтернеті різних даних, зазвичай, хронологічно впорядкованих, організовувати віртуальні спільноти для інтерактивного спілкування користувачів. На Заході блогосфера досить давно перебуває в полі зору дослідників, учених, що займаються питаннями інформаційно-комунікаційних технологій. Останнім часом блоги почали використовувати і для дистанційного навчання. Великою популярністю на сьогоднішній день користуються такі сервіси для ведення блогів: англомовні — Livejournal, Blogger, TypePad, MSN Spaces; російськомовні — LJRussia.org, щоденник, Liveinternet, Блоги@Mail.Ru, Рамблер Планетата та інші.

Оскільки інформаційний простір нині безмежний, учитель часто дає учням завдання, що передбачає пошук інформації у всесвітній павутині. Даючи завдання, яке передбачає користування ресурсами мережі Інтернет, слід враховувати, що, користуючись пошуковими сервісами, дитина під час пошуку інформації неодмінно зіштовхнеться з великою кількістю небажаної інформації чи інформації, яка відволікатиме увагу учня від певної теми (особливо у разі користування поза межами школи). Саме на це розраховують численні реклами, заклики до ігор, спливаючі банери, на яких дітей запрошують до спілкування. Тому вважаю, що вчитель повинен спрямувати учнів, яким шляхом піти, щоб дитина не «блукала», а чітко «йшла» у пошуку необхідної інформації. Це можна забезпечити, даючи конкретні адреси сайтів, на яких викладена потрібна інформація, а також через ведення вчителем освітнього блогу.

Професійні учительські блоги отримали поширення в Україні не так давно. Можна навіть сказати, що вони лише зароджуються. Цей спосіб взаємодії вчителя й учня в мережі порівняно новий і для багатьох є незвичним. На початку 2013–2014 н. р. вчителі КЗ МНВК «Комп'ютерний центр» м. Вознесенька створили блог «Сходинок до інформатики 2 клас» як он-лайн осередок навчально-методичного забезпечення викладання інформатики у 2-х класах для ефективного реалізації нового державного стандарту початкової загальної

освіти (<http://kz-mnvk-vozneseensk.blogspot.com/>, наведений на рис. 1).

Для створення блогу довелося спільно працювати вчителям, учням, адміністрації, батькам, представникам громади. Спочатку на спільній нараді нами було обрано єдину стратегію. Далі робота була поділена на певні напрямки: створення блогу (учителі, учні), поповнення блогу матеріалами (учителі, учні), створення програмного забезпечення (учителі, учні), відеозйомка (учителі, учні, батьки), фотозйомка (учителі, учні, батьки), інформування міської громади шляхом відвідування батьківських зборів, проведення веб-квесту, семінару та через ЗМІ (учителі, учні). Фрагмент одного з розроблених уроків наведено на рис. 2.

Використання блогу як середовища мережевого спілкування з метою навчання, показало очевидні переваги його перед електронною поштою, форумами, чатами, у розмаїтті методів інтерактивного спілкування і навчання. Чому ж останнім часом блогосфера стала таким популярним засобом для навчання?

Очевидно, це зумовлено таким.

1. Простотою використання і доступністю:

- використання блогів не вимагає від користувача спеціальних знань, що дозволяє здійснювати оперативну публікацію будь-якої інформації (текст, графіка, аудіо- і відеофайли, анімація тощо);
- у блогах зручний для читання і сприйняття інформації інтерфейс, що настроюється користувачем відповідно до власних потреб;

Рис. 1. Блог «Сходинок до інформатики»

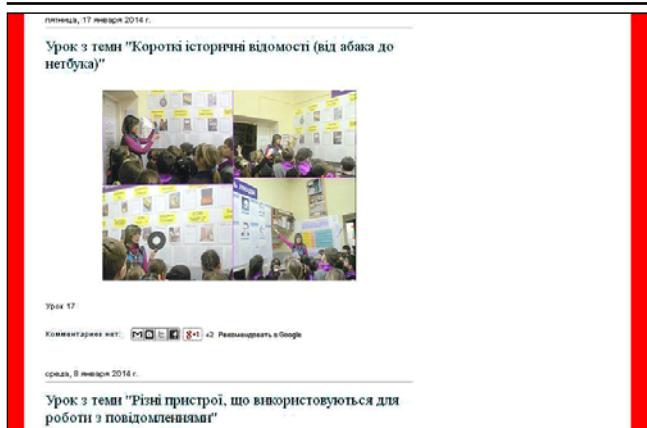

Рис. 2

- використання спеціальних програм-клієнтів, які дозволяють зручним способом публікувати інформацію як за допомогою персонального комп'ютера, так і за допомогою мобільних засобів зв'язку (мобільний телефон, комунікатор, смартфон);
- більшість блог-сервісів побудовано на філософії відкритого джерела тобто доступні вихідні програмні коди всього сервера і клієнтів, що дозволяє виправляти помилки, додавати нові функціональні модулі й та ін.

2. Ефективністю організації інформаційного простору:

- організація персонального інформаційного простору користувача у вигляді щоденника (журналу), що дозволяє публікувати, зберігати, обробляти, передавати різну за виглядом і змістом інформацію та здійснювати її пошук у всьому масиві даних;
- можливість створення спільнот, які можуть адмініструвати кілька людей, з персональними налаштуваннями доступу для авторів і коментаторів;
- єдина система адресації для повідомлень і документів;
- застосування RSS-потоків для впорядкування повідомлень стрічок новин, анонсів статей, змін у блогах;
- організація системи рубрикації, що дозволяє формувати як деревоподібну структуру для зберігання інформації, так і доволіно сформовану, яка утворюється шляхом надання повідомленням і документам ключових слів, що дозволяє розміщувати їх у різні рубрики;
- використання механізму автоматичного зворотного зв'язку, що дозволяє обмінюватися повідомленнями з появою на блозі нової інформації (коментаря), пов'язаної з попередньою заміткою й та ін.

3. Інтерактивністю і мультимедійністю:

- можливість користувачеві одночасно адмініструвати кілька щоденників чи спільнот;
- до будь-якого запису в блозі можна додавати коментарі у вигляді тексту, аудіо чи відеоінформації, які розміщуються у вигляді ієрархічного «дерева»;
- розгалуженість полеміки і можливість ведення декількох дискусій одночасно у зручний для себе час;
- двостороння інтеграція пошти, що припускає можливість як одержувати нові повідомлення і коментарі, так і надсилати відповіді і публікувати свої повідомлення за допомогою електронної пошти;

- використання механізму, що дозволяє легко стежити за новими записами будь-якої кількості користувачів, а також регулювати доступ до своїх власних записів;
- можливість здійснювати опитування й тестування з миттєвою публікацією результатів;
- публікація анонсів, анотацій і дайджестів на будь-які матеріали і події блогосфери;
- застосування вікі-технології, яка передбачає спільну роботу і зміну контенту будь-якої кількості користувачів;
- використання тегів для оформлення і форматування документів, створення гіперпосилань й та ін.

4. Надійністю і безпекою:

- тільки власник ресурсу може вносити до нього нові записи;
- захист від спаму (несанкціонованих повідомлень рекламного характеру) в коментарях;
- можливість заборони на перегляд записів будь-якому конкретному користувачу і незареєстрованим користувачам;
- можливість створення резервної копії вмісту щоденника або співтовариства із збереженням усіх коментарів, зв'язків в електронному вигляді для розміщення на іншому ресурсі;
- генерація сторінок, окремого щоденника або спільноти з коментарями у форматі *.DOC, *.RTF або *.PDF для друку або онлайн перегляду й тощо.

Що ж натомість отримує вчитель, адже ведення блогу — справа, що потребує часу, якого і так не вистачає? Частина відповідей на це запитання:

- роблячи записи у блозі, ми вдосконалюємо культуру писемного мовлення;
- цікавлячись новинками учительської спільноти, ми розширюємо власний світогляд;
- цитуючи інших учителів, ми переймаємо краще, що у них є;
- підтримуючи (шляхом читання і коментування) блоги колег, ми сприяємо утворенню професійної учительської спільноти в Мережі;
- використовуючи нові веб-інструменти, ми безперервно вдосконалюємо свої ІКТ-навички.

Створений блог «Сходинки до інформатики 2 клас» постійно оновлюється конспектами, фотоматеріалами, авторськими програмами та іншим (рис. 3, 4).

Навчальна користь від створення блогу:

- матеріали, розміщені на блозі, є актуальними в умовах упровадження нового державного стандарту початкової загальної освіти для вчителів, які викладають сходинки до інформатики, логіку, математику у 2-х класах. За допомогою блогу вчителі з різних міст мають можливість спілкуватися з колегами;
- на блозі є матеріали для викладання пропедевтичного курсу інформатики для вихованців старших груп дитячих садків. На блозі викладено: фото і відеоматеріали, авторське програмне забезпечення, конспекти уроків, посилання на конкурси, матеріали щодо формування навичок здорового способу життя, навчально-методичне і програмове забезпечення викладання предмету, методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 2-х класах загальноосвітніх навчальних закладах тощо;

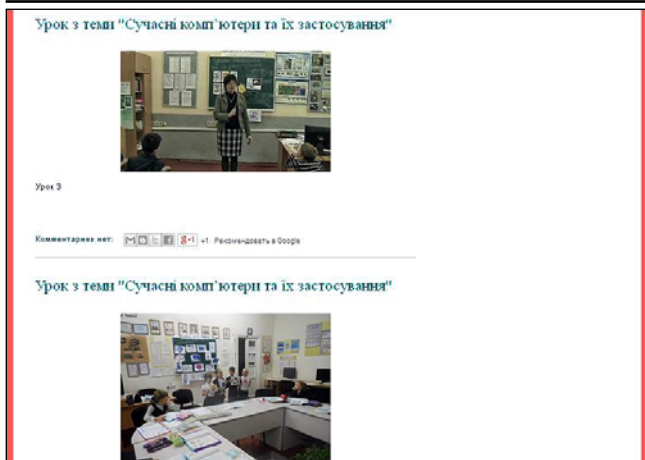

Рис. 3

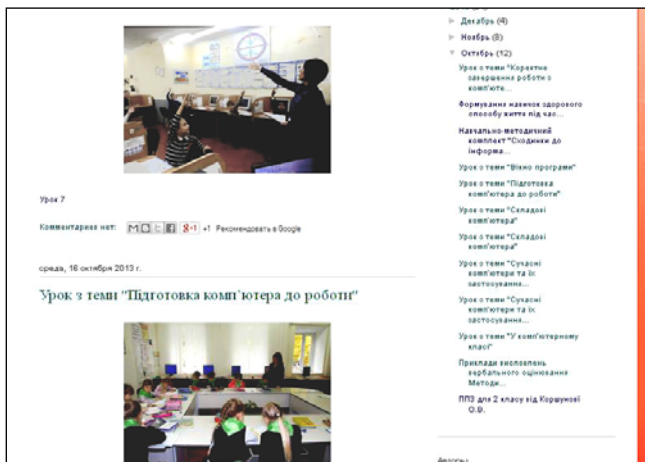

Рис. 4

- матеріали стануть корисними для учнів і їхніх батьків, забезпечуючи прозорість освіти. У разі відсутності учня на уроці, він може ознайомитись з матеріалом уроку (рис. 5), а батьки перевірити домашнє завдання;
- матеріали блогу можна використовувати для роботи з дітьми з особливими потребами (наприклад, глухонімі діти), обдарованими, тими, хто потребує індивідуального підходу.

Блог можуть використовувати такі категорії:

1. Учителі, які викладають сходинокки до інформатики, логіку, математику у 2-х класах.

<p>Архів блога</p> <p>▼ 2014 (8)</p> <p>▼ Февраль (3)</p> <p>Урок з теми "Алгоритми в нашому житті"</p> <p>Урок з теми "Алгоритми"</p> <p>Урок з теми "Система команд виживання"</p> <p>▼ Январь (3)</p> <p>Урок з теми "Спонукальні речення. Ознайомлення з п..."</p> <p>Урок з теми "Короткі історичні відомості (від абак..."</p> <p>Урок з теми "Різні пристрої, що використовуються д..."</p> <p>▼ 2013 (24)</p> <p>▼ Декабрь (4)</p> <p>Урок з теми "Інформаційні процеси"</p> <p>Урок з теми "Сприкінаття людською повідомлень"</p> <p>Урок з теми "Інформація. Поняття про повідомлення..."</p> <p>Урок з теми "Вивчаємо клавіатуру"</p>	<p>▼ Ноябрь (8)</p> <p>Ребуси</p> <p>Урок з теми "Вивчаємо клавіатуру"</p> <p>Урок з теми "Вивчаємо клавіатуру"</p> <p>10 та 11 листопада учні 2-х класів вперше прийняли...</p> <p>Гра «Який символ з'явиться?»</p> <p>Урок з теми "Вивчаємо клавіатуру"</p> <p>Гра «Яка літера з'явиться?»</p> <p>Відбувся методичний веб-квест з вчителями інформ...</p> <p>▼ Октябрь (12)</p> <p>Урок з теми "Коректне завершення роботи з комп'юте..."</p> <p>Формування навичок здорового способу життя під час...</p> <p>Навчально-методичний комплект "Сходинокки до інформатик..."</p> <p>Урок з теми "Вікно програми"</p>	<p>Урок з теми "Підготовка комп'ютера до роботи"</p> <p>Урок з теми "Складові комп'ютера"</p> <p>Урок з теми "Складові комп'ютера"</p> <p>Урок з теми "Сучасні комп'ютери та їх застосування..."</p> <p>Урок з теми "Сучасні комп'ютери та їх застосування..."</p> <p>Урок з теми "Сучасні комп'ютери та їх застосування..."</p> <p>Урок з теми "У комп'ютерному класі"</p> <p>Приклади висловлень вербального оцінювання Методи...</p> <p>ПІЗ для 2 класу від Коршунюї О.В.</p>
--	---	--

Рис. 5. Архів блогу

2. Учителі, які у наступному навчальному році будуть викладати сходинокки до інформатики (для підготовки).

3. Вихователі дитячих садків, які ведуть гуртки з інформатики для вихованців старших груп.

4. Учні 2-х класів.

5. Батьки учнів 2-х класів.

6. Учителі, заступники директорів, методисти методичних кабінетів для роботи з обдарованими дітьми.

7. Учителі для роботи з дітьми із особливими потребами.

8. Учителі для роботи з тими, хто потребує індивідуального підходу.

9. Для дистанційної й інклюзивної освіти.

Інформаційне відкрите інтегроване он-лайн середовище для організації навчального процесу і взаємодії учнів, їхніх батьків і педагогів є практичним інструментарієм підготовки і проведення уроків, створення цифрових навчальних матеріалів із забезпеченням вільного і гарантованого доступу учнів до освітніх ресурсів і мережевих освітніх послуг.

Наш заклад уже кілька років поспіль широко застосовує в роботі інтерактивну технологію Веб-квест. Її впровадження в навчальний процес зумовили продовження цієї технології в альтернативній інтерактивній технології Блог-квест (Blog-quests), яку розробили в Гете-університеті Франкфурта на Майні (2008 р. «Self-Projekt»). Цей проект побудований на основі технології блогу, мови HTML, пошуку та використання безкоштовного Веб-простору, без використання реклами і на основі зв'язку з одним доменом.

Зрозуміло, що поки інтерактивна технологія навчання Блог-квест досить молода і на Україні в навчальному процесі використовується не часто. Робота в Блог-квесті будується на основі джерел з Інтернету, за якими необхідно знайти відповіді на поставлену проблему.

Отже, інтеграція технології Блогу і Веб-квест, тобто технологія Блог-квест, надає можливість здійснювати спілкування, обговорення, висунення та захист власних пропозицій у проекті, що розглядається.

Розвиток проектних технологій навчання, їхня інтеграція з ІКТ, поява технологій Веб-квест і Блог-квест, значно впливають на формування наукових компетенцій в учнів і вчителів, що є однією з актуальних проблем нинішньої освіти.

Використання Блог-квестів не прив'язується до конкретного предмету і може бути використано в будь-якій предметній області. Крім того, технологія Веб-квест підходить для міждисциплінарного навчання, навчання дітей і дорослих, особливо для вчителів.

Використання блогів у навчальному процесі повинно мати чітке методичне обґрунтування. В іншому разі робота в блогах матиме хаотичний характер і навряд чи сприятиме досягненню поставлених цілей.

Література

1. *Винницька Н. М., Стельмашук С. А.* Можливості використання освітніх блогів. Технологія веб 2.0 // Інформатика в школі: Видавнича група «Основа». — 2012. — № 7 (43). — 80 с.
2. *Гуревич Р.С.* Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навчальний посібник / Р.С. Гуревич, М.Ю.Кадемія, Л.С.Шевченко; за ред. Гуревича Р.С. — Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. — 348 с.